

על מש"ס התוס' דנראה דהיה סוניה כמ"ד אש"ו משום ממונו ע"פ. ולכאורה נ"ע מדבריה
ור"י בחולין שם דל"ל בב"ק כ"ב דלאו משום חזיו. ולמ"ס א"ש דלמ"ד משום חזיו. דייקין
באמת טעמא דנפלה מעצמה ה"א נפלה מידו כשרה דכו"ל כהפילה ואכמ"ל :

דף פא ע"ב הנוגז את הקסות : ג"ב גילקוט במדבר כ' תרנ"ד איתא הקסות מאי קסות
כו' (ובדכתי' בקרא ובה ג"ב בנפרד ואת הקסות (שמות לו ט"ז) והא'
דמיתיי מקרא דקסות הנסך (שהוא בסמיכות) משום דבשי לאתויי עלה קרא דלא יבאו כו'
דכתי' בנחרי') ומ"ס רש"י ד"ה ככלע כו' דרמו בשלמא הוא ועיקר קרא כו' לכאורה עכ"ל
הכי דהכא משמע דהא דהיכא רמזא סיומא דמילתא דר' יהודה הוא ור' יהודה גופי' דרש'
ל' לבשעת הכנסת כלים כו' ביומא ג"ד אך גילקוט שם ל"ג ר' יהודה א"ר ע"ס :

דף פג זר שאכל את התרומה : ג"ב ברמב"ם פ"ט מה' סנהדרין ה"ב כ' זר שאכל תרומה
בין סהור בין טמא. והלח"מ ז"ל תמה שם דמג"ל לרבינו לחלק בזה בין זר לכהן
טמא כיון דמקרא דכי יחלוטו נפק"ל תרומתו ולא הי' לרבינו להוציא דין זה מסנהדרן בלי
ראי' ט"ס בלח"מ. וגם בכ"מ ז"ל פ"ו מה' תרומות ה"א על מש"ס רבינו דכהן טמא שאכל
תרומה טמאה בלאו אף דכהן סהור שאכל טמאה אינו אלא בעשה כמ"ס ב"ה. לא מלא שם
הכ"מ מקור לד' רבינו בחילוק זה ג"ב ע"ס. והגאון בעל שער המלך ז"ל פ"ו מה' איסור' ב
ה"ה ד"ה גרסי' האריך בזה ג"כ ולא העלה דבר ברור-אמנם במחכ"ת כולם העלימו עין מהירו'
פ"ב דנכורים ה"א ומהתוספת' דתרומות פ"ו ה"ה שבי"ד רבינו ז"ל מקורם באמת בירו' ותוס'
הגו' וה"ג בירו' שם כהנא שאל לר"ז (ז"ל לרב כמ"ס בסוגיא דילין) זר שאכל תרומה כו'
מתני' מסייע לר' אוכלי תרומה בזרים טהור שאכל טהור או טמא וטמא שאכל טהור או טמא
בעון מי' אוכלי תרומה בכהנים טהור שאכל טמא בעשה וטמא שאכל טמא בל"ת ע"ס וכ"ה
בחוס' ה"ה החמירה תורה בזרים מבכהנים שבזרים טהור או טמא שאכלו בין טהור או טמא
כולם בעון מי' ובכהנים טהור שאכל טמא בעשה וטמא שאכל טמא בל"ת ע"ס. (וא"ס גם
הסוגיא דילין דבכהן. טמא קתני תרומה טהורה דוקא וכדשמואל לקמן וזר לא תני טהורה.
וכ"ה בתוספתא דנזכים פ"ב. אך בתוס' פ"א דכריתות קתני להיפך. בזר תרומה טהורה
ובכהן טמא לא תני טהורה ע"ס. וט"ס ז"ל כמו בתוס' דתרומות ודוכחי' הכ"ל) וא"ס כ"ד
רבינו. בין מ"ס לחלק בין זר לכהן טמא ובין מ"ס לחלק בין כהן טמא לטהור וכמ"ס :

דף פה ע"ב רש"י ד"ה ועדיין ישנו ברשות הנגב ז"ל ברשות הנגב (ובקצת דפוסים
איתא לנכון). ושם בגמ' אביו ואמו כו' : ג"ב הרמב"ם ז"ל ב"ה מה'
ממרים ה"י כ' שחוקי חייב על אמו וא"ה כו' אבל נזו כו' כשם שא"ה על אביו כך א"ה על
אמו שנא' כו' והכ"מ שם האריך קצת בזה ולא מלא מקור לדבריו. ואולם מקורו בתו"כ
פ' קדושים פ"ט והוא פלוגתא דריה"ג ור"ע שם ופסק כר"ע מהבירו. ומ"ס בשחוקי הוא
מחש"ס מודה ר"ע בשחוקי כו' ע"ס. וגם מש"ס הרמב"ם ב"ה דהמקלל אבי אביו פטור
ואכ"מ שם דחק ג"כ בזה. והוא מפורש ג"כ בתו"כ שם את אביו ולא אביו אביו ע"ס :

דף קי ע"ב עשרת השבטים אין עתידין לחזור כו' דר"ע ג"ב בנדרים פ"ו גרסי' להיפך דר"ע
אמר דמה היום מאפיל ומאיר אף אפילה שלם עתידה להאיר ע"ס (ויל"ק דתלוי
בפלוגתא דר"פ ור"ס אם דנין לר"ע אפשר משא"ל בהיקס ע"גדה ל"ו וז"ע) :

(ובאן נציג קצת הגהות מהרב הג"ל על מס' הגדפסו' מבכר כאשר יכילם הגליון בעז"ה)
פסחים דף ר"ע חומר א"ל כו' : ג"ב במכילתא פ' בא פ"ה ה"ג ר' יונתן ע"ס. אך
בהסעות הנר"א ז"ל על המכילתא הנמנא אצלי בכ"י הניה שם ר"ע כבש"ס
דילין וא"ס שזה גם גירסתו באיפת זדק (המיוחס להנר"א ז"ל) פ' ויקהל דגירס' שם ר' יונתן
אמר ל"ת כו' אבל אתה מבטיר ביו"ט ע"ס. ולגו' דידן ב"ב בא הכ"ל תקשה דר' יונתן דדר'
יונתן דע"כ ס"ל דהבערה אסור ביו"ט. ולכן לריך להניה ב"ב בא ג"כ כמ"ס :

דף י הוד"ה הניה כשאין קשורין ד"ה חולין ומע"ס מעורבין זב"ז. ג"ב יותר נראה דט"ס
ז"ל ד"ה מנה מונה ומנה מושל וע"ס בביה"י (וד' המהרש"א ז"ל דחוקים בזה וז"ע) :
דף כח תוד"ה דלא ממזים כו' דהא ר"י מיתיי ראי' מויר ע"ס המיס. ג"ב ז"ל מואכות
אותו טחון ואשליך עפרו אל הנחל כו' משמע דמהכ"ה שחוקה בשאר נסרות כו' :
דף לד תוד"ה סהור. והיינו דתניא (ז"ל דתנן והוא בתרומות פ"ט מ"ב) עניי ישראל כו'
לפי שמדאוריין אין תרומה ומעשר חייבין בלקט שו"ס ולא אתי גזירה דרצון כו' ג"ב
נראה דז"ל לפי שמדאורייתא אינו תרומה וחייבין במעשר ובלקט שו"ס ולא אתי כו' :

דף מז ע"ב רש"י ד"ה שם ולא הבכור כו' ממסקנה ישראל-ג"ב למנהא ולעולה ושלמים כנ"ל
ברש"י וכדכתיב בקרא (וא"ס דכל הכ דרשות דלא הבכור והמעשר אשלמים
קאי דשה אחת ע"כ לא קאי רק אשלמים דבא ג"ב מהנקבות דבעולה הול"ל שם אחד דהוא
מוכרים דווקא ומויטב קושית התוד"ה שם ע"ס דיל' דהנך דרשי רק אשלמים קאי כמו מיעוט
דמן המאיתים ממותר כו' דלא קאי רק אכבדים דהיינו אמנה דכתי' בקרא) וא"ס :
דף כו למחר מי שפסחו עליה ג"ב בירושלמי כאן ובשבת פ' י"ט ה"א א"י מה לעשות לעם
שלא הביאו כו' מיד מי שפסחו כו' וכ"ה בתוספתא פ"ד ה"א מה יהא כו' שלא
הביאו כו' בלוחו בעה כו' (ונראה דבשבת עצמו שאלוהו כן. ולא בע"ס בני' דילין) :

דף עב תוד"ה לר' דמתני' מוקמינן כר' שמעון דאית ליה כו' דא"ר שמעון לא נחלקו
כו'. ג"ב בשבת שם א"י ר' שמעון בן אלעזר. וכבר עמד ע"ז בגו"ב מה"ת חאה"ט
סו' ג"ד אות ח' ע"ס. אולם באמת נראה דג"ל פלפלינו בשבת שם ע"ס דבירו' כאן ה"ה ובשבת
פ"ט ה"ה ובתוספתא דשבת פ"ט ז"ל בן אלעזר. רק רבי שמעון סתם ע"ס. וכן היה גו'
התוס' ז"ל וא"ס (וביבמו' ל"ד תוד"ה באיסור כ' דב"ב א"ד ס"ל לר"ס אליבא דר"י דכלא ע"מ
חייב. ובאמת בש"ס כאן לא נזכר זה כלל וע"ס בגו"ב-וב"ל דז"ל בירו' פ' א"ד ה"ו) :

דף עז ע"ב תוד"ה שאין בשר כו' עולה מג"ל דאיומא כי היכי דלית בה מעילה אחר שזרק
הדם כו' ג"ב אולי ז"ל דלית בעורה מעילה אחר שזרק כו' (כדחתן במעילה ט'
משזרק דמה אין מועלין בעורות) לית בה נמי מעילה בעורה קודם זריקה כו' כנ"ל :

דף צ והזהר שוחטין עליה בשמיני. ג"ב בתוספתא פ"ו ה"ז גרסי' וולדת שוחטין עליה
ביום מ' לזכר כו' ומוק"ל בכריתות י' בפסח הבא בטומאה ומשו"ס אף דמחוסרת כפרה
היא אכלה. משום דמחוכ' דזב לאו כזב דמי להא מילתא ע"ס-וע"ג לעג"ד ברישא דתוס'
זו דקתני מלורע מוחלט שוחטין עליו בשמיני והדר תני הך דיולדת כו' ע"ס והרי בזבחים
י"ז כ' רש"י ז"ל אלא דמחוכ' דזב לאו כזב דמי וס"ה למלורע ע"ס. וא"כ מאי שנא דביוולדת